Journal of Education Studies, Chulalongkorn University
วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 54 ฉบับที่ 4 JESCU5404002 (21 pages)

ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน : การออกแบบแนวทางการส่งเสริมวิชาชีพโดยใช้ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเป็นฐาน

Language Teachers' Capacity for Differentiated Instruction: Designing Professional Development Guidelines Based on Causal Relationship Analysis

สุขพรรษา จตุรวัฒนา[1] อภิสรา พรรัตนานุกูล[2*] และ ยศวีร์ สายฟ้า[3]
Sukpansa Jaturawattana[1] Apisara Pornrattananukul[2*] and Yotsawee Saifah[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน วิเคราะห์อิทธิพลของความรู้ตามกรอบ TPACK ความรอบรู้ด้านข้อมูล และความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษา และพัฒนาแนวทางส่งเสริมความสามารถดังกล่าว การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะแรกเก็บข้อมูลด้วยแบบวัดมาตรประมาณค่าจากครูผู้สอนภาษา จำนวน 899 คน และวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการโครงสร้าง ระยะที่สองพัฒนาแนวทางและประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) ครูมีการกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษาในระดับที่เหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของตน รวมทั้งการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย มีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกถึงความสามารถทางภาษา (2) ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนมีความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างความสัมพันธ์เชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ยอมรับได้ (RMSEA = 0.05, SRMR = 0.03) โดยตัวแปรต้นทั้งสามมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทิศทางบวกต่อความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และตัวแปรต้นทั้งสามร่วมกันอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 74.5 (R^2=0.745) โดยค่าสัมประสิทธิอิทธิพลในรูปแบบคะแนนมาตรฐานของตัวแปรความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาของครูมีค่าสูงที่สุด (B = 0.711) และ (3) แนวทางที่พัฒนาขึ้นเน้นวงจรการประเมิน การใช้ข้อมูล การตัดสินใจเชิงการสอน และการปรับการเรียนรู้ในชั้นเรียนจริงซึ่งได้รับการประเมินว่ามีความสมเหตุสมผลและความเป็นไปได้ในระดับสูง

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน, ครูภาษา, ความรู้ตามกรอบ TPACK, ความรอบรู้ด้านข้อมูล, ความรอบรู้ด้านการประเมินภาษา

Article Info: Received 1 September, 2026; **Received in revised form** 29 October, 2026; **Accepted** 11 November, 2026

[1-2] อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อีเมล : [1]Sukpansa.J@chula.ac.th [2]Apisara.Po@chula.ac.th
Lecturer (Ph.D.) in Division of Teaching Foreign Language, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University. Email: [1]Sukpansa.J@chula.ac.th [2]Apisara.Po@chula.ac.th

[3] รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล : Yotsawee.s@chula.ac.th
Associate Professor (Ph.D.) in Division of Elementary Education, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University. Email: Yotsawee.s@chula.ac.th

* Corresponding author

Abstract

This study examined language teachers' capacity for differentiated instruction; analyzed the effects of TPACK, data literacy, and language assessment literacy; and developed guidelines for enhancing this capacity. The study comprised two phases. In Phase 1, rating-scale questionnaires were administered to 899 primary and secondary language teachers. The data were analyzed using structural equation modeling. In Phase 2, the guidelines were developed and evaluated by five experts. The findings showed that (1) teachers encouraged all students to participate in language classrooms at levels appropriate to their language abilities and created classroom environments in which students felt safe, confident, and willing to demonstrate their language abilities; (2) the causal relationship model of teachers' ability to provide language instruction responsive to learner differences demonstrated an acceptable fit between the theoretical relationships and the empirical data (RMSEA = 0.05, SRMR = 0.03). All three predictor variables had statistically significant positive direct effects on teachers' ability to provide language instruction responsive to learner differences at the .05 level, and all three predictor variables collectively accounted for 74.5% of the variance in the dependent variable (R^2 = 0.745), with teachers' assessment-for-language-learning literacy showing the strongest standardized direct effect coefficient (B = 0.711); and (3) the developed guidelines emphasized a continuous cycle of assessment, data use, pedagogical decision-making, and adaptation of classroom learning in actual classroom practice, and were evaluated as having high levels of soundness and feasibility.

Keywords: differentiated instruction, language teachers, technological pedagogical content knowledge (TPACK), data literacy, language assessment literacy

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของมนุษย์ เพราะมนุษย์มักเรียนรู้โดยอาศัยทักษะทางภาษาเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ครูผู้สอนภาษาจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมทักษะและการเรียนรู้ภาษาสำหรับผู้เรียนโดยตรง ความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ขึ้นอยู่กับความสนใจ ความต้องการ ศักยภาพ และความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล รวมถึงบริบททางสังคมวัฒนธรรม และประสบการณ์ที่ผ่านมา ดังนั้น หากผู้เรียนได้รับประสบการณ์เรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะตนแล้ว ย่อมเพิ่มโอกาสให้การเรียนรู้ภาษาประสบความสำเร็จอย่างมีความหมายได้มากยิ่งขึ้น (Goyibova et al., 2025; McGarrell, 1996; Saparbayeva, 2025)

ผู้เรียนภาษามีความหลากหลายในหลายมิติ ทั้งพื้นฐานภาษาแม่ ระดับความสามารถในการเรียนรู้ภาษา ความสนใจ ตลอดจนรูปแบบหรือวิธีการเรียนรู้ภาษา การจัดการเรียนรู้ภาษาจึงไม่อาจดำเนินการด้วยรูปแบบเดียวกันกับผู้เรียนทุกคนได้ (Gregory, 2008; Langelaan et al., 2024) การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน (Differentiated Instruction: DI) จึงเป็นความสามารถหนึ่งของครูที่จำเป็นในการตอบสนองความแตกต่างการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนเป็นรายบุคคลในบริบทการสอนภาษานั้น

ความสามารถของครูในการปฏิบัติตามแนวคิด DI คือการยืดหยุ่นและปรับองค์ประกอบของการเรียนรู้ดังต่อไปนี้ เนื้อหา (content) กระบวนการเรียนรู้ (process) ผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ (product) และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (learning environment) โดยยืนหยุ่นและปรับให้สอดคล้องกับลักษณะและความต้องการที่แตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล (Ellis, 2008; Lightbown & Spada, 2013; Tomlinson, 2014; Tomlinson & Imbeau, 2010) ยกตัวอย่างเช่น การปรับระดับความยากของเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับความสามารถทางภาษา อาทิ ระบบเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการแสดงพฤติกรรมตามผลลัพธ์การเรียนรู้ (learning outcome) ในรูปแบบที่เหมาะสมกับศักยภาพของตน เช่น การสื่อสารด้วยวาจาแทนการเขียน (Goyibova et al., 2025; Tomlinson, 2014)

เมื่อพิจารณาทฤษฎี Competence as a Continuum ที่นำเสนอโดย Blömeke et al. (2015) ซึ่งอธิบายว่า ความรู้ความสามารถของครูที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนรู้และการใช้ข้อมูลของผู้เรียนเป็นฐานสำหรับการรับรู้สถานการณ์ การตีความ และการตัดสินใจ สำหรับการออกแบบการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาซึ่งนำเสนอแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง บ่งชี้ว่าความสามารถของครูผู้สอนภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนตามแนวคิด DI จะเกิดขึ้นได้ อาจต้องมีปัจจัยสนับสนุนจากภายในตัวครูเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภาษาให้กับผู้เรียน ประกอบด้วย (1) ความรู้ตามกรอบ TPACK (2) ความรอบรู้ด้านการประเมินภาษา (Language Assessment Literacy: LAL) และ (3) ความรอบรู้ด้านข้อมูล (Data Literacy: DL) ซึ่งมีบทบาทเกื้อหนุนกันในการตัดสินใจทางการสอน (Fulcher, 2012; Mandinach & Gummer, 2016; Mishra & Koehler, 2006; Tomlinson, 2014)

การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้นั้น Mishra and Koehler (2006) นำเสนอแนวคิดว่าครูผู้สอนภาษาจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานในด้านต่าง ๆ เป็นฐานคิดในการตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะและการเรียนรู้ภาษาให้แก่ผู้เรียนได้ Schmidt et al. (2009) สังเคราะห์กรอบความรู้สำหรับครูโดยแบ่งออกเป็น 7 มิติ ได้แก่ (1) Technological Knowledge (TK) (2) Content Knowledge (CK) (3) Pedagogical Knowledge (PK) (4) Pedagogical Content Knowledge (PCK) (5) Technological Content Knowledge (TCK) (6) Technological Pedagogical Knowledge (TPK) และ (7) Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) อาจกล่าวได้ว่า TPACK เป็นความรู้สูงสุดของครูสอนภาษาในการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับวิธีสอนหรือศาสตร์การสอน และเนื้อหาวิชาทางภาษาเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพในบริบทเฉพาะของรายวิชา และตอบสนองความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียนได้

นอกจากการมีความรู้ความเข้าใจตามกรอบ TPACK แล้ว ข้อค้นพบจากงานวิจัยทำให้ได้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีว่า การที่ครูผู้สอนภาษามีความรอบรู้ด้านข้อมูล (DL) น่าจะมีความเป็นไปได้ที่จะช่วยให้ครูผู้สอนภาษาจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้และประสบผลสำเร็จ ความรอบรู้ด้านข้อมูลหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเข้าถึง รวบรวม จัดการ วิเคราะห์ ตีความ และใช้ข้อมูลอย่างมี

วิจารณญาณเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการพัฒนาการปฏิบัติงานในบริบทต่าง ๆ โดยเป็นความสามารถที่สะท้อนถึงการมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลอย่างมีความหมายและมีความรับผิดรับชอบ (Prado & Marzal, 2013; Ridsdale et al., 2015; Wolff et al., 2016) รวมถึงความสามารถในการประเมินคุณภาพของข้อมูล การใช้ข้อมูลอย่างมีจริยธรรม และการสื่อสารผลการวิเคราะห์ข้อมูลแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม (Data Quality Campaign, 2014; Law et al., 2018) โดยมีองค์ประกอบ 5 มิติ ได้แก่ (1) ความรู้เกี่ยวกับข้อมูล (2) ทักษะการใช้ข้อมูล (3) เจตคติหรือแนวโน้มในการใช้ข้อมูล (4) การนำข้อมูลไปใช้ และ (5) พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูล (Lee et al., 2024)

ในทำนองเดียวกัน ความรอบรู้อีกประการหนึ่งที่น่าจะมีผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน คือ ความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษา หมายถึง ความสามารถของครูในการใช้ความรู้ ทักษะ และหลักการด้านการประเมินภาษา เพื่อออกแบบ ดำเนินการวิเคราะห์ และใช้ข้อมูลผลการประเมินอย่างเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนและการตัดสินใจเลือกรูปแบบหรือวิธีการสอนภาษาที่เหมาะสมภายใต้บริบททางสังคม จริยธรรม และนโยบายการศึกษาที่เกี่ยวข้อง (Davies, 2008; Fulcher, 2012; Taylor, 2013) โดยมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ (1) ความรู้ด้านการประเมินภาษา (2) ทักษะในการออกแบบและดำเนินการประเมินภาษา (3) ความสามารถในการตีความและใช้ข้อมูลผลการประเมิน (4) ความเข้าใจบริบททางสังคมและจริยธรรมของการประเมิน และ (5) การสะท้อนคิดเกี่ยวกับการใช้การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Wang et al., 2023)

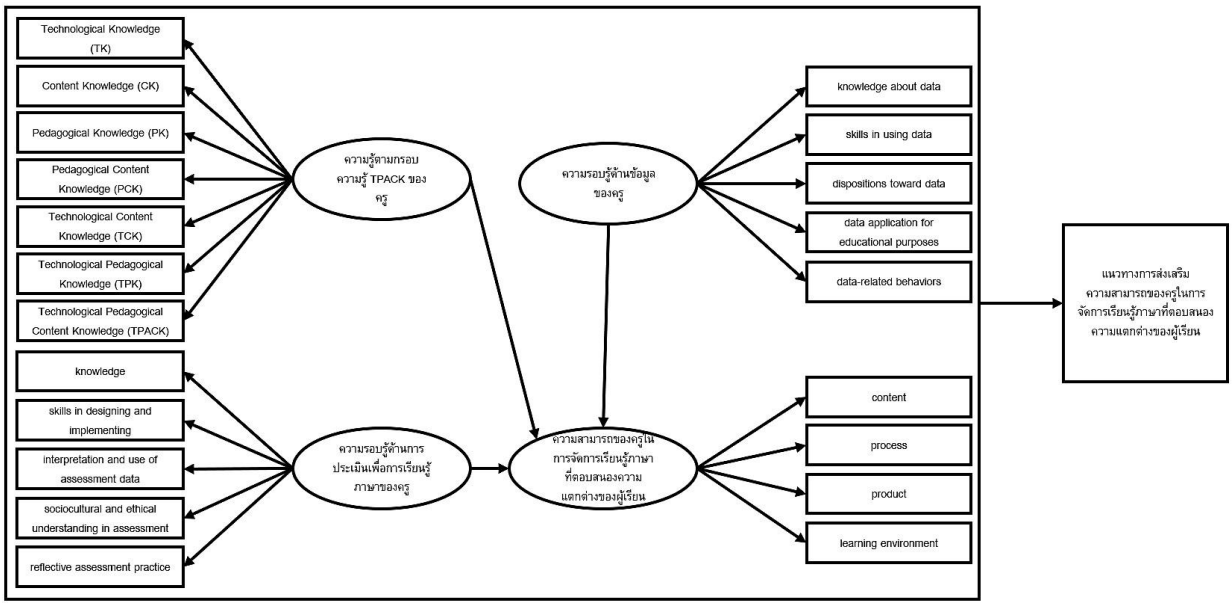
ข้อค้นพบจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมานำไปสู่ข้อสันนิษฐานเชิงทฤษฎีที่ว่า (1) ความรู้ตามกรอบ TPACK (2) ความรอบรู้ด้านข้อมูล และ (3) ความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษามีแนวโน้มที่จะเป็นตัวแปรทำนายความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน ดังที่นำเสนอในภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งข้อสันนิษฐานดังกล่าวยังมีงานวิจัยที่ผ่านมาปรากฏรองรับในจำนวนจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอธิบายความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรทั้งสามตัวที่มีต่อกันภายใต้บริบทการสอนภาษาที่ปรากฏในชั้นเรียนในประเทศไทย ด้วยข้อสันนิษฐานดังกล่าวจึงนำไปสู่การศึกษาวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ (1) ความรู้ตามกรอบความรู้ TPACK ของครู (2) ความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาของครู และ (3) ความรอบรู้ด้านข้อมูลของครูที่ส่งผลต่อความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน
3. เพื่อออกแบบแนวทางการส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนโดยใช้ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเป็นฐาน

ภาพ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

การออกแบบแนวทางการส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนที่เป็นประเด็นวิจัยหลักครั้งนี้จะใช้ผลการวิจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ มาเป็นฐานในการออกแบบ โดยอ้างอิงกรอบแนวคิดในการวิจัย (ภาพ 1) ซึ่งทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทำให้เกิดการคาดการณ์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ (1) ความรู้ของครูตามกรอบ TPACK (2) ความรอบรู้ด้านข้อมูล และ (3) ความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาที่มีต่อความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน

การดำเนินการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ และระยะที่ 2 การออกแบบและประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางที่ออกแบบขึ้น รายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะมีดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

การวิจัยระยะที่ 1 ดำเนินการเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 และ 2 ของการวิจัย โดยวิเคราะห์ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน รวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในการวิจัย รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ประชากรในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับทางภาษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาโดยตัวอย่างในการวิจัยเป็นกลุ่มที่มีลักษณะเดียวกับประชากร กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยวิธีการของ Hair et al. (2019) เนื่องจากความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่กำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยประกอบด้วยพารามิเตอร์ทั้งสิ้น 49 พารามิเตอร์ ดังนั้นจึงขนาดที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 490 ถึง 980 หน่วยข้อมูล ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามความสะดวกโดยเผยแพร่แบบวัดออนไลน์ไปยังครู

ผ่านเครือข่ายและช่องทางการสื่อสารที่เกี่ยวข้อง และเปิดโอกาสให้ครูที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์เข้าร่วมการวิจัยโดยสมัครใจทำให้ได้ตัวอย่างมาทั้งสิ้น 899 คน

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แบบวัดความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน (2) แบบวัดความรู้ตามกรอบ TPACK (3) แบบวัดความรอบรู้ด้านข้อมูล และ (4) แบบวัดความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษา โดยเครื่องมือวิจัยทั้ง 4 ชิ้นมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 4 ระดับ เมื่อพิจารณาคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.72–1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และเมื่อพิจารณาคุณภาพด้านความเที่ยงด้วยการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในพบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.724 – 0.910 นอกจากนั้นเมื่อวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของการวัดตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) พบว่าเครื่องมือวิจัยมีคุณภาพด้านความตรงเชิงโครงสร้างโดยค่าดัชนี RMSEA และ SRMR ของโมเดลการวัดทุกตัวแปรมีค่าต่ำกว่า 0.05

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยในระยะนี้ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 โดยจะพิจารณาค่าความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างความสัมพันธ์เชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากดัชนี RMSEA และ SRMR และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิอิทธิพล

ระยะที่ 2 การออกแบบและประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางที่ออกแบบขึ้น

การวิจัยในระยะนี้นำผลการวิจัยในระยะที่ 1 โดยเฉพาะผลการวิจัยในส่วนของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ (1) ความรู้ตามกรอบความรู้ TPACK ของครู (2) ความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาของครู และ (3) ความรอบรู้ด้านข้อมูลของครู ที่ส่งผลต่อความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนมาเป็นฐานในการออกแบบแนวทางการส่งเสริม จากนั้นจะนำแนวทางที่ออกแบบขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการนำแนวทางนั้นไปใช้ รายละเอียดของการดำเนินการมีดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการพิจารณาความเป็นไปได้ของแนวทางที่ออกแบบขึ้น ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาให้กับผู้เรียนที่มีความหลากหลายจำนวน 5 คน โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่ในการผลิตครู และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ปฏิบัติในสถานศึกษาจริง

เครื่องมือวิจัยในขั้นตอนนี้ใช้แบบประเมินแนวทางที่ออกแบบขึ้น ในมิติความสมเหตุสมผลและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง ลักษณะแบบประเมินเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ โดยนำร่างแนวทางการส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนที่ออกแบบขึ้นจากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่านพิจารณา

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย โดยพิจารณาเกณฑ์การประเมินในแต่มิติที่ค่าเฉลี่ยมากกว่า 4.50 นอกจากนั้นจะนำความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ

วิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยนำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับการออกแบบแนวทางที่ดำเนินการออกแบบไว้ก่อนหน้า และนำเสนอแนวทางฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ผลการวิจัย

ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัยครั้งนี้เป็นเพศหญิง จำนวน 750 คน คิดเป็นร้อยละ 83.40 ด้านอายุ พบว่า ตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วง 30–39 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมา ได้แก่ อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.60 สำหรับระดับการศึกษา ตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 77.50 รองลงมาคือระดับปริญญาโท ร้อยละ 20.90 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในสาขาทางการศึกษา ร้อยละ 68.30 และสาขาทางภาษาศาสตร์ ร้อยละ 20.10 สำหรับระดับชั้นที่สอน พบว่า ตัวอย่างปฏิบัติการสอนในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 61.10 และระดับประถมศึกษา ร้อยละ 38.90 โดยรายวิชาที่สอนส่วนใหญ่ ได้แก่ ภาษาไทย ร้อยละ 44.90 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 35.50 และภาษาจีน ร้อยละ 17.10 นอกจากนี้ ตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำงานค่อนข้างหลากหลาย โดยร้อยละ 40.90 มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป รองลงมาคือ 5–10 ปี ร้อยละ 29.70 และน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 29.40 ข้อมูลพื้นฐานทั้งหมดสะท้อนให้เห็นว่าตัวอย่างครอบคลุมครูที่มีความแตกต่างทั้งด้านอายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นและรายวิชาที่สอน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ (1) ผลการวิเคราะห์ความสามารถครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน (2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในการวิจัย และ (3) ผลการสังเคราะห์แนวคิดสำหรับแนวทางการส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน รายละเอียดของผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความสามารถครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าครูมีการกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีมีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษาในระดับที่เหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของตน ซึ่งมีครูปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 54.06 รองลงมาคือ การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย มีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกถึงความสามารถทางภาษา ร้อยละ 50.95 และการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความสามารถทางภาษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจได้ว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษาจริง ๆ ร้อยละ 49.94 ตามลำดับ นอกจากนั้นยังพบว่าครูมีการปฏิบัติเป็นประจำในระดับน้อยที่สุดในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาที่มีความหลากหลายเพื่อรองรับวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของนักเรียนและในการพิจารณาความแตกต่างของระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนก่อนกำหนดรูปแบบชิ้นงานให้กับนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 43.93 และร้อยละ 44.49 ตามลำดับ (ตาราง 1)

ตาราง 1

ระดับการปฏิบัติของครูที่สะท้อนความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน (n = 899)

การปฏิบัติของครู	ไม่มีการปฏิบัติ	ปฏิบัติในระดับน้อย	ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติเป็นประจำ	รวม
1. ปรับระดับความยากของเนื้อหาภาษาให้เหมาะสมกับความสามารถและความพร้อมของนักเรียน	0.11	4.89	47.27	47.72	100.00
2. เลือกหรือจัดลำดับเนื้อหาการเรียนรู้ภาษาให้สอดคล้องกับพื้นฐานและประสบการณ์ทางภาษาของนักเรียน	0.00	3.89	48.83	47.27	100.00
3. จัดเนื้อหาภาษาตั้งแต่ง่ายไปยากเพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความแตกต่างกันสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้	0.00	4.23	46.72	49.05	100.00
4. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาที่มีความหลากหลายเพื่อรองรับวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของนักเรียน	0.00	7.12	48.94	43.94	100.00
5. ปรับวิธีสอนหรือขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาให้เหมาะสมกับระดับความพร้อมของนักเรียนในชั้นเรียน	0.00	5.23	45.49	49.28	100.00
6. ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเพื่อช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.00	3.89	46.61	49.50	100.00
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความสามารถทางภาษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษาจริง ๆ	0.00	4.67	45.38	49.94	100.00
8. ออกแบบชิ้นงานหรือมอบหมายภาระงานทางภาษาให้มีความยากง่ายกับความสามารถทางภาษาของนักเรียน	0.00	5.34	49.39	45.27	100.00
9. พิจารณาความแตกต่างของระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนก่อนกำหนดรูปแบบชิ้นงานให้กับนักเรียน	0.11	5.78	49.61	44.49	100.00
10. จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย มีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกความสามารถทางภาษา	0.00	3.45	45.61	50.95	100.00
11. จัดสภาพแวดล้อมหรือการเรียนรู้ภาษาที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน	0.00	4.89	46.72	48.39	100.00
12. กระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีมีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษาในระดับที่เหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของตน	0.22	4.00	41.71	54.06	100.00

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในการวิจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรตามคือความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน โดยมีตัวแปรต้นสามตัวแปรได้แก่ (1) ความรู้ตามกรอบความรู้ TPACK ของครู (2) ความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาของครู และ (3) ความรอบรู้ด้านข้อมูลของครู ก่อนที่จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรและองค์ประกอบของแต่ละตัวแปรเป็นเบื้องต้นก่อน รายละเอียดมีดังนี้

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละตัวแปร พบว่า ความรู้ตามกรอบความรู้ TPACK ของครู มีองค์ประกอบด้าน PCK สูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 แสดงให้เห็นว่าครูมีความรู้ในการบูรณาการเนื้อหากับวิธีการจัดการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างสูง สำหรับความรอบรู้ด้านข้อมูลของครู พบว่าองค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (M = 3.31, SD = 0.53) สะท้อนว่าครูมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลเป็นพื้นฐานสำคัญของการใช้ข้อมูลเพื่อการศึกษา ในส่วนของความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาของครู องค์ประกอบด้านความเข้าใจบริบททางสังคมและจริยธรรมของการประเมิน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (M = 3.43, SD = 0.52) แสดงให้เห็นว่า ครูให้ความสำคัญกับความเข้าใจบริบททางสังคม วัฒนธรรม และจริยธรรมในการประเมินผู้เรียนค่อนข้างมาก ขณะที่ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน พบว่าองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (M = 3.47, SD = 0.52) สะท้อนว่า ครูมีความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เอื้อต่อความแตกต่างและความหลากหลายของผู้เรียนในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่นในตัวแปรเดียวกัน (ตาราง 2)

ตาราง 2

ค่าสถิติบรรยายขององค์ประกอบต่าง ๆ ของตัวแปรในการวิจัย (n = 899)

ตัวแปร	*Min*	*Max*	*M*	*SD*
ความรู้ตามกรอบความรู้ TPACK ของครู				
Technological Knowledge (TK)	1.00	4.00	3.27	0.51
Content Knowledge (CK)	2.00	4.00	3.40	0.50
Pedagogical Knowledge (PK)	2.00	4.00	3.35	0.52
Pedagogical Content Knowledge (PCK)	2.00	4.00	3.41	0.49
Technological Content Knowledge (TCK)	2.00	4.00	3.29	0.53
Technological Pedagogical Knowledge (TPK)	1.67	4.00	3.26	0.55
Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK)	1.00	4.00	3.28	0.54
ความรอบรู้ด้านข้อมูลของครู				
Knowledge about Data	1.33	4.00	3.31	0.53
Skills in Using Data	1.33	4.00	3.27	0.55
Dispositions toward Data	1.67	4.00	3.30	0.53
Data Application for Educational Purposes	1.33	4.00	3.27	0.56
Data-related Behaviors	1.00	4.00	3.30	0.56
ความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาของครู				
Knowledge	1.67	4.00	3.37	0.53
Skills in Designing and Implementing	1.00	4.00	3.34	0.54
Interpretation and Use of Assessment Data	1.33	4.00	3.30	0.57
Sociocultural and Ethical Understanding in Assessment	1.00	4.00	3.43	0.52
Reflective Assessment Practice	1.00	4.00	3.41	0.55

ตาราง 2 (ต่อ)

ค่าสถิติบรรยายขององค์ประกอบต่าง ๆ ของตัวแปรในการวิจัย (n = 899)

ตัวแปร	*Min*	*Max*	*M*	*SD*
ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน				
Content	1.67	4.00	3.44	0.52
Process	2.00	4.00	3.42	0.53
Product	2.00	4.00	3.41	0.52
Learning environment	1.67	4.00	3.47	0.52

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ พบว่า ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรมีความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างความสัมพันธ์เชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ยอมรับได้ โดยพิจารณาจากดัชนี RMSEA = 0.05 และ SRMR = 0.03 ซึ่งมีค่าต่ำและอยู่ในเกณฑ์ที่สะท้อนถึงความคลาดเคลื่อนของโมเดลในระดับน้อย สอดคล้องกับค่าดัชนี CFI = 0.975 และ TLI = 0.970 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 จึงแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่กำหนดขึ้นตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีสามารถอธิบายรูปแบบความสัมพันธ์ที่ปรากฏในข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ และตัวแปรต้นทั้งสามร่วมกันอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 74.5 (R2=0.745)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบค่ามาตรฐานของตัวแปรแต่ละด้าน พบว่าองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าน้ำหนักในรูปแบบคะแนนมาตรฐานในทิศทางบวกและแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรความรู้ตามกรอบความรู้ TPACK ของครูพบองค์ประกอบที่มีน้ำหนักสูงที่สุดคือ PCK มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.879 รองลงมาคือ PK มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.825 สำหรับตัวแปรความรอบรู้ด้านข้อมูลของครู องค์ประกอบที่มีน้ำหนักสูงที่สุด คือ การนำข้อมูลไปใช้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.912 รองลงมาคือ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.874

ในส่วนของตัวแปรความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาของครู พบว่า องค์ประกอบที่มีน้ำหนักสูงที่สุด คือ ความสามารถในการตีความและใช้ข้อมูลผลการประเมิน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.889 รองลงมาคือ ทักษะในการออกแบบและดำเนินการประเมินภาษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.886 และตัวแปรความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน พบว่าองค์ประกอบที่มีน้ำหนักสูงที่สุด คือ กระบวนการเรียนรู้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.914 รองลงมาคือ ผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.890

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ พบว่า ตัวแปรต้นทั้งสามมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย อิทธิพลทางตรงของตัวแปรความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้

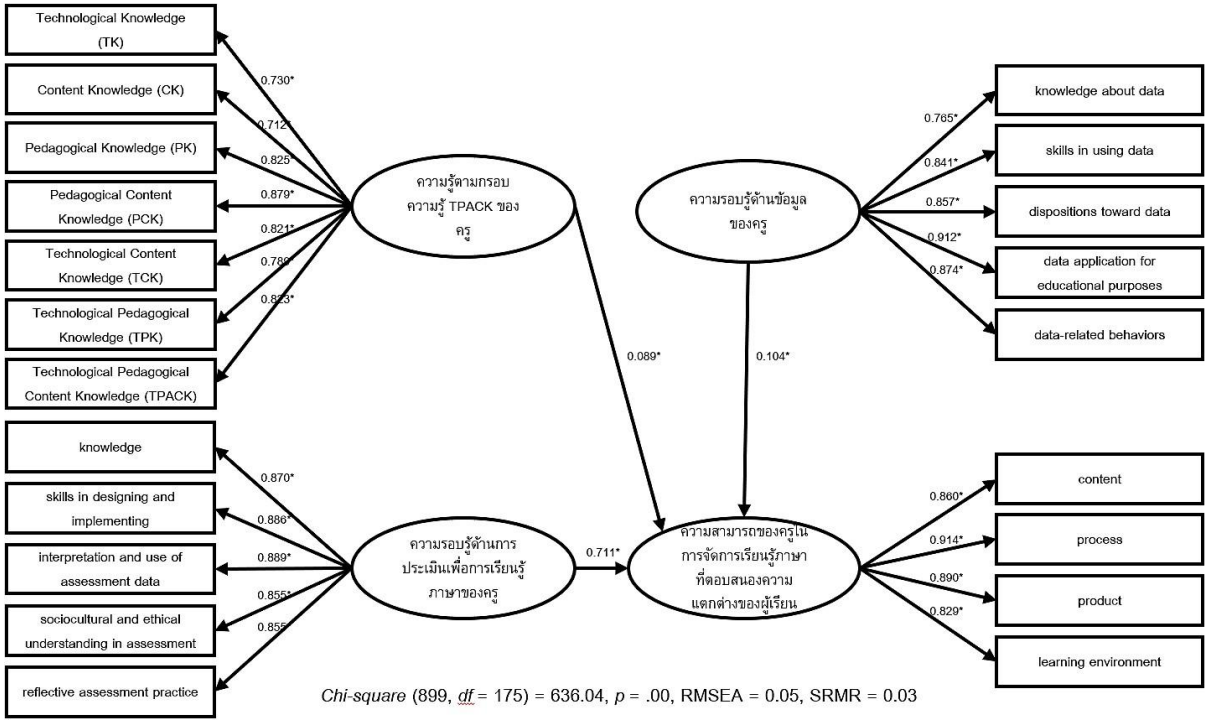
ภาษาของครูมีค่าสูงที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.711 สะท้อนว่าเมื่อครูมีความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาเพิ่มขึ้น จะมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียนเพิ่มขึ้นเช่นกัน

รองลงมาคือ ตัวแปรความรอบรู้ด้านข้อมูลของครูซึ่งมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.104 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการทำความเข้าใจ ใช้ และประยุกต์ข้อมูลในการจัดการศึกษา มีส่วนสนับสนุนให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนได้มากขึ้น ขณะที่ตัวแปรความรู้ตามกรอบ TPACK ของครู มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกเช่นเดียวกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.089

โดยสรุป ดังที่นำเสนอในภาพ 2 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาของครูเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนมากที่สุดอย่างเด่นชัด ขณะที่ความรอบรู้ด้านข้อมูลและความรู้ตามกรอบ TPACK มีอิทธิพลในทิศทางบวกเช่นกัน แต่มีขนาดอิทธิพลค่อนข้างต่ำ ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้จะนำไปออกแบบแนวทางในการส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนต่อไป

ภาพ 2

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

3. ผลการสังเคราะห์แนวคิดสำหรับแนวทางการส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนทั้งในประเด็นของสัมประสิทธิอิทธิพลของตัวแปรและองค์ประกอบที่มีน้ำหนักสำคัญภายในแต่ละตัวแปร รวมถึงลักษณะความสัมพันธ์ที่ปรากฏ สามารถนำมาตีความและนำไปสู่การออกแบบแนวทางส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนในเบื้องต้นได้ (ตาราง 3)

ตาราง 3

การสังเคราะห์แนวคิดสำหรับแนวทางที่จะพัฒนาขึ้น

ผลการวิเคราะห์	การตีความผลการวิเคราะห์	แนวคิดสำหรับแนวทางฯ ที่จะพัฒนาขึ้น
องค์ประกอบที่สะท้อนความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนได้มากที่สุด คือกระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้	แนวทางฯ ควรให้ความสำคัญกับการปรับ กระบวนการเรียนรู้ และรูปแบบของผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความแตกต่างของผู้เรียน	การส่งเสริมให้ครูใช้การจัดการเรียนรู้จริงในชั้นเรียนเป็นพื้นที่พัฒนาวิชาชีพ โดยให้ครูวิเคราะห์ความแตกต่างของผู้เรียน ปรับกระบวนการเรียนรู้และผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ให้เหมาะกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ติดตามการมีส่วนร่วม ผลงาน และความก้าวหน้า แล้วนำข้อมูลและหลักฐานที่ได้นำกลับมาปรับกิจกรรม การช่วยเหลือ และผลผลิตที่สะท้อนการเรียนรู้ในครั้งถัดไป
ความรอบรู้ด้านการประเมินของครูมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน สูงที่สุด	ความรอบรู้ด้านการประเมินควรเป็นแกนหลักของแนวทางฯ	การส่งเสริมให้ครูใช้ Assessment for Learning (AfL) เป็นส่วนหนึ่งของการสอนทุก ๆ วัน เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนเข้าใจหรือยังไม่เข้าใจอะไร ต้องการการช่วยเหลือแบบใด แล้วนำข้อมูลไปปรับกิจกรรม การจัดกลุ่ม การช่วยเหลือ รวมทั้งเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินผล
องค์ประกอบที่มีน้ำหนักสูงของความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษาคือการตีความและใช้ข้อมูลจากการประเมิน รองลงมาคือการออกแบบและดำเนินการประเมิน	การพัฒนาครูไม่ควรเน้นเพียงการสร้างเครื่องมือประเมิน แต่ควรเน้นการใช้ผลการประเมินเพื่อการตัดสินใจและปรับการจัดการเรียนรู้	การส่งเสริมให้ครูใช้ชิ้นงานและร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลักฐานเพื่อวิเคราะห์การเรียนรู้ภาษาที่ผู้เรียนมีปัญหา ระบุรูปแบบปัญหาและความต้องการ แล้วเลือกใช้วิธีการ Scaffolding หรือ Differentiated Feedback หรือกลยุทธ์ที่เหมาะสม จากนั้นติดตามผลและนำข้อมูลกลับมาปรับการสอนครั้งในต่อไป
ความรอบรู้ด้านข้อมูลของครูมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน แม้สัมประสิทธิ์อิทธิพลไม่สูงมาก	ความรอบรู้ด้านข้อมูลยังเป็น กลไกสนับสนุนสำคัญ ของแนวทางการฯ	การพัฒนาครูผ่านการใช้ข้อมูลจริงจากชั้นเรียน เช่น ผลงาน คะแนนระหว่างเรียน การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน และร่องรอยของการเรียนรู้ภาษา โดยจัดระบบข้อมูลเป็น Language Learning Profile ของผู้เรียนเพื่อให้เห็นแนวโน้มและความต้องการรายบุคคล/รายกลุ่ม และนำข้อมูลไปวางแผนปรับกลยุทธ์ และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 3 (ต่อ)

การสังเคราะห์แนวคิดสำหรับแนวทางที่จะพัฒนาขึ้น

ผลการวิเคราะห์	การตีความผลการวิเคราะห์	แนวคิดสำหรับแนวทางฯ ที่จะพัฒนาขึ้น
องค์ประกอบที่มีน้ำหนักสูงที่สุดในความรอบรู้ด้านข้อมูลคือ การประยุกต์ใช้ข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา รองลงมาคือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูล	แนวทางฯ ควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูสามารถเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนนำไปสู่การตัดสินใจและการดำเนินการจริงในชั้นเรียนภาษา	การส่งเสริมให้ครูพัฒนาการสอนผ่านกระบวนการที่เป็นวงจร Plan/Teach/Collect Evidence/Analyze/Adjust โดยเริ่มจากระบุปัญหาหรือเป้าหมาย วางแผนและทดลองสอน เก็บหลักฐานวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน และนำผลกลับมาปรับกิจกรรมหรือวิธีสอนในครั้งถัดไป
ความรู้ตามกรอบ TPACK มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน แต่มีอิทธิพลต่ำกว่าความรอบรู้ด้านการประเมินและความรอบรู้ด้านข้อมูล	แนวทางฯ ควรใช้ความรู้ตาม TPACK เป็นองค์ประกอบสนับสนุน มากกว่าเป็นองค์ประกอบที่เป็นแกนหลัก	การส่งเสริมให้ครูเลือกใช้เทคโนโลยีจากการสอนจริง โดยเริ่มจากปัญหาหรือความต้องการของผู้เรียน เลือกเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีสอน ทดลองใช้และพิจารณาจากหลักฐานว่าจะสามารถช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วม ความเข้าใจ หรือโอกาสในการเรียนรู้ภาษาหรือไม่ ก่อนปรับวิธีใช้ในบทเรียนต่อไป
ภายในกรอบ TPACK องค์ประกอบที่มีน้ำหนักสูงที่สุดคือ PCK รองลงมาคือ PK	แนวทางฯ ควรเน้นความสามารถของครูในการเชื่อมโยงเนื้อหาภาษา วิธีการสอน และกลยุทธ์การเรียนรู้ที่เหมาะกับผู้เรียน มากกว่าการเน้นการใช้งานเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว	การส่งเสริมการพัฒนาความรู้ด้านการสอนภาษาของครูจากปัญหาจริง โดยให้ครูเลือกประเด็นที่ผู้เรียนมักเข้าใจผิด นำมาวิเคราะห์แนวทางจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทดลองใช้วิธีสอน สังเกตผล และสะท้อนผลเพื่อสะสมเป็นความรู้เชิงวิชาชีพด้าน PCK/PK ที่ได้มาจากการปฏิบัติจริง
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสามารถจัดลำดับการส่งเสริมตามลำดับ ดังนี้ (1) Assessment Literacy (2) Data Literacy (3) Pedagogical/ TPACK Support (4) Differentiated Process and Product	แนวทางฯ ควรเริ่มจากทำให้ครูมีความสามารถที่จะ (1) ประเมินและเข้าใจผู้เรียน (2) ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ (3) เลือกและปรับวิธีการสอนภาษา (4) ปรับกระบวนการเรียนรู้และผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้	การพัฒนาครูพร้อมกับงานสอน โดยพัฒนาเป็นลำดับจากการให้ครู (1) การประเมินผู้เรียน (2) การใช้ข้อมูล (3) การตัดสินใจและเลือกวิธีสอน และ (4) การปรับกระบวนการเรียนรู้และผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้โดย ที่ทุกระยะเชื่อมกับโจทย์การเรียนรู้ภาษาจริง มีการทดลองใช้ เก็บหลักฐานและสะท้อนผล เพื่อให้การพัฒนาครูเกิดควบคู่กับผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน
แนวทางฯ ไม่ควรเน้นเพียงการเพิ่มความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน แต่ควรพัฒนาครูให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นวงจร (1) การประเมิน (2) การใช้ข้อมูล (3) การตัดสินใจเชิงการสอน (4) การปรับการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามความแตกต่างตามผู้เรียน	การพัฒนาครูควรมีลักษณะเป็นวงจรการปฏิบัติงานที่ใช้หลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นฐานมากกว่าการอบรมที่แยกส่วนและไม่เชื่อมโยงกับบริบทของการสอนจริงในชั้นเรียน	การส่งเสริมให้ครูประเมินและรวบรวมหลักฐานจากการเรียนรู้จริง วิเคราะห์และตีความเพื่อระบุความต้องการ ตัดสินใจเลือกหรือปรับกลยุทธ์ให้เหมาะกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ติดตามผล และนำข้อมูลกลับมาสะท้อนและปรับการจัดการเรียนรู้ภาษาในรอบถัดไปอย่างต่อเนื่อง

ผลการประเมินความสมเหตุสมผล และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวคิดสำหรับแนวทางที่จะพัฒนาขึ้น ซึ่งได้ออกแบบขึ้นบนฐานของผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการประเมินด้านความสมเหตุสมผลเท่ากับ 4.89 และค่าเฉลี่ยผลการประเมินด้านความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงเท่ากับ 4.63 และจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดทำให้ผู้วิจัยสามารถออกแบบแนวทางส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนได้ดังนี้ แนวทางนี้พัฒนาขึ้นจากการสังเคราะห์ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติของครู ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับแนวคิดและหลักการทางวิชาการ รวมถึงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ รายละเอียดในแต่ละมิติของแนวทางที่ออกแบบขึ้นมีดังนี้ (ตาราง 4)

ตาราง 4

แนวทางส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน

มิติ	รายละเอียด
ผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง	ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน โดยสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
แนวคิดแกนหลัก	การพัฒนาความสามารถของครูควรเกิดขึ้นผ่านการปฏิบัติงานจริงในชั้นเรียน โดยใช้ข้อมูลและหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นฐานในการตัดสินใจเชิงการสอน และเชื่อมโยงการประเมิน การใช้ข้อมูล การเลือกหรือปรับวิธีสอน และการปรับการเรียนรู้ให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนอย่างเป็นวงจรต่อเนื่อง และไม่แยกการพัฒนาวิชาชีพครูออกจากบริบทชั้นเรียนจริง
หลักการ	1. ใช้ผู้เรียนและความแตกต่างของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยพิจารณาทั้งความสามารถทางภาษา ความต้องการ จุดแข็ง จุดที่ต้องพัฒนา พัฒนาการ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน 2. ใช้ Assessment for Learning เป็นฐาน เพื่อทำความเข้าใจผู้เรียนและนำผลการประเมินไปปรับการสอนอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่เพิ่มภาระการประเมินเกินจำเป็น 3. ใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติจากการเรียนรู้จริง เช่น ผลงาน ภาระงาน คะแนน การสังเกต และร่องรอยพัฒนาการ มากกว่าการเก็บข้อมูลเพื่อการรายงานเพียงอย่างเดียว 4. ปรับการเรียนรู้ทั้งกระบวนการเรียนรู้และผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน ไม่ใช้รูปแบบเดียวกับผู้เรียนทุกคน 5. ใช้เทคโนโลยีและความรู้วิชาชีพเป็นเครื่องมือสนับสนุน โดยเลือกใช้ PCK/PK/TPACK และเทคโนโลยีตามความเหมาะสมของปัญหาและบริบท ไม่กำหนดให้เทคโนโลยีเป็นเป้าหมายในตัวเอง
กระบวนการ	1. ประเมินและรวบรวมหลักฐาน ใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติจากการเรียนรู้จริง เช่น ชิ้นงานหรือภาระงาน คะแนนระหว่างเรียน การสังเกต พัฒนาการทางภาษา และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน
	2. วิเคราะห์และตีความข้อมูล ไม่ควรจำกัดเฉพาะข้อผิดพลาดทางภาษา แต่ควรครอบคลุมจุดแข็ง รูปแบบพัฒนาการ กลยุทธ์การเรียนรู้ และความต้องการของผู้เรียนด้วย
	3. ตัดสินใจเลือกหรือปรับวิธีสอน ข้อมูลและผลการประเมินควรนำไปสู่การตัดสินใจเชิงการสอนอย่างเป็นรูปธรรม โดยครูเลือกหรือปรับวิธีจัดการเรียนรู้ การช่วยเหลือ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม
	4. ตัดสินใจเลือกหรือปรับกระบวนการเรียนรู้และผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ครูปรับทั้งกระบวนการเรียนรู้ เช่น กิจกรรม วิธีการเรียนรู้ การจัดกลุ่ม การช่วยเหลือ และเส้นทางการเรียนรู้ และผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ เช่น ชิ้นงาน ภาระงาน หรือวิธีการนำเสนอความสามารถ

ตาราง 4 (ต่อ)

แนวทางส่งเสริมความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน

มิติ	รายละเอียด
กระบวนการ	5. ติดตามผลและสะท้อนกลับ ติดตามการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนจากหลักฐานการเรียนรู้ และสะท้อนประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำผลกลับไปปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง
ตัวอย่างกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูสอนภาษา	- การวิเคราะห์ชิ้นงานหรือภาระงานทางภาษาของผู้เรียน - การใช้คำถาม การสังเกต หรือการประเมินระหว่างเรียนเพื่อค้นหาความต้องการของผู้เรียน - การจัดทำหรือใช้ข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล/รายกลุ่ม โดยอาจใช้ Language Learning Profile เป็นเครื่องมือทางเลือก - การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดควบคู่กับจุดแข็งและพัฒนาการของผู้เรียน - การออกแบบ Scaffolding, Differentiated Feedback หรือกิจกรรมที่แตกต่างกันตามกลุ่มผู้เรียน - การทดลองปรับ Process และ Product ในชั้นเรียนจริง - การติดตามผลจากผลงาน การมีส่วนร่วม และพัฒนาการของผู้เรียน - การสะท้อนผลหลังสอนและแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครูหรือผู้เชี่ยวชาญ
ตัวอย่างปัจจัยสนับสนุน	- เวลาในการวางแผนร่วมกัน - เครื่องมือช่วยวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน - ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) - การให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ - เทคโนโลยีที่ช่วยจัดระบบหรือวิเคราะห์ข้อมูล

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสะท้อนว่า ขีดความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนมิได้ขึ้นอยู่กับการใช้เทคนิคการสอนหรือเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากความสามารถในการเชื่อมโยงการประเมิน การใช้ข้อมูล และการตัดสินใจเชิงการสอนเข้าด้วยกัน โดยมีประเด็นใหม่ที่สำคัญสำหรับการอภิปรายผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพ (professional development) สำหรับครูผู้สอนภาษาดังนี้

ประการแรก ผลวิจัยพบว่า ครูยังมีข้อจำกัดในการปรับกระบวนการเรียนรู้และผลผลิตที่แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน แม้ว่าครูจะสามารถสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัยและส่งเสริมการมีส่วนร่วมได้ค่อนข้างดี แต่การออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ตลอดจนการกำหนดภาระงานหรือชิ้นงานตามระดับความพร้อม ความสนใจ และลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนยังเป็นประเด็นที่ครูต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพ สอดคล้องกับ Tomlinson (2014) และ Tomlinson and Imbeau (2010) ซึ่งอธิบายว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ตอบสนองความแตกต่าง ต้องปรับทั้งเนื้อหา กระบวนการ ผลผลิต และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ตามความพร้อม ความสนใจ และลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้แนวทางเดียวกับผู้เรียนทุกคนจึงไม่อาจตอบสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ (Goyibova et al., 2025; Gregory, 2008; Langelaan et al., 2024) ดังนั้นจึงควรเร่งพัฒนาความสามารถดังกล่าวให้กับครูผู้สอนภาษาในบริบทประเทศไทย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนภาษาได้เรียนรู้และแสดงความสามารถผ่านกิจกรรมและผลผลิตหลายรูปแบบ

ประการที่สอง ผลวิจัยสะท้อนว่าความรอบรู้ด้านการประเมินเพื่อการเรียนรู้ภาษา (LAL) เป็นกลไกหลักของการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง เพราะครูต้องใช้ข้อมูลจากการประเมินระหว่างเรียนเพื่อทำความเข้าใจระดับความสามารถทางภาษาและความต้องการของผู้เรียน ก่อนนำไปสู่การตัดสินใจปรับเปลี่ยนกิจกรรมหรือรูปแบบการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนั้น LAL จึงเป็นมากกว่าความสามารถในการสร้างข้อสอบ แต่เป็นการประเมินผลที่มีเป้าหมาย เหมาะสมกับบริบท และคำนึงถึงจริยธรรม (Davies, 2008; Fulcher, 2012; Taylor, 2013) เพราะฉะนั้นการสอนและการประเมินเป็นกระบวนการที่ไม่อาจแยกออกจากกัน ข้อมูลจากการประเมินจะช่วยให้ครูปรับการสอนได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที (Tomlinson, 2014) หัวใจสำคัญของ LAL อยู่ที่การตีความและใช้ผลการประเมิน ครูจึงต้องสามารถรวบรวมและตีความหลักฐานจากหลายแหล่ง เช่น การสังเกต การสนทนา และชิ้นงาน แล้วใช้ข้อมูลเหล่านั้นในการตัดสินใจเลือกการสอนที่เหมาะกับผู้เรียนแต่ละคนได้ (Taylor, 2013) หลักคิดดังกล่าวสามารถนำไปใช้พัฒนาวิชาชีพครูผู้สอนภาษาได้ โดยเฉพาะการพัฒนาความสามารถในการประเมินและจัดการเรียนรู้ไปพร้อมกัน เพื่อให้การเรียนจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นสามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนในชั้นเรียนภาษาในประเทศไทยได้

ประการที่สาม ผลวิจัยชี้ว่าความรอบรู้ด้านข้อมูลช่วยครูให้จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศของผู้เรียนเพื่อตัดสินใจเลือกวิธีการสอนต่อไป ครูจึงควรต้องเข้าถึง รวบรวม จัดระบบ วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ ไม่ใช่เพียงบันทึกข้อมูลเพื่อรายงานผล (Mandinach & Gummer, 2016; Prado & Marzal, 2013; Ridsdale et al., 2015) การใช้ข้อมูลจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง เมื่อถูกครูนำไปใช้ตัดสินใจเลือกวิธีการพัฒนาภาษาให้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (Lee et al., 2024) โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความปลอดภัย ความเป็นส่วนตัว และปราศจากอคติต่อผู้เรียน (Data Quality Campaign, 2014; Law et al., 2018) หลักคิดข้างต้นสนับสนุนทิศทางในการพัฒนาวิชาชีพครูในมิติของการพัฒนาความรอบรู้ด้านข้อมูลให้แก่ครูผู้สอนภาษาได้ ซึ่งเป็นมุมมองและวิธีคิดสำคัญที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับกลุ่มครูผู้สอนภาษาในประเทศไทย

ประการสุดท้าย การพัฒนาให้ครูผู้สอนภาษามีความรู้ตามกรอบ TPACK ควรถูกวางให้เป็นจุดเริ่มต้นของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง เทคโนโลยีจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อถูกครูเลือกใช้โดยอาศัยข้อมูลของผู้เรียนเชื่อมโยงไปสู่ปผลลัพธ์การเรียนรู้ภาษาที่ชัดเจน เพื่อป้องกันมิให้เทคโนโลยีเป็นเพียงแค่รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาใหม่ แต่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคน (Rosenberg & Koehler, 2015; Tseng et al., 2022) ความรู้ด้านเนื้อหาผนวกวิธีสอน (PCK) และความรู้ด้านวิธีสอน (PK) ก็เช่นกัน เพราะช่วยให้ครูสามารถจัดลำดับเนื้อหาภาษา เลือกกลวิธี และออกแบบการสนับสนุนการเรียนรู้ให้เหมาะกับระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียน (Ellis, 2008; Lightbown & Spada, 2013; Schmidt et al., 2009) ซึ่งข้อสรุปดังกล่าวสะท้อนให้เห็นทิศทางและรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนภาษาของไทยได้

โดยสรุป ผลวิจัยนี้สามารถอนุมานวงจรการปฏิบัติในการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนภาษาที่เชื่อมโยงกันตั้งแต่ (1) การประเมินผลการเรียนรู้ภาษา (2) การใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการเรียนรู้ภาษา (3) การตัดสินใจเพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และ (4) การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง ซึ่งการนำวงจรดังกล่าวไปใช้ควรเกิดไปพร้อมกับการปฏิบัติงานจริงของครูผู้สอนภาษา

ไม่ควรเป็นเพียงการจัดฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้หรือทักษะที่แยกส่วนออกจากการปฏิบัติในชั้นเรียน (Mandinach & Gummer, 2016; Tomlinson & Imbeau, 2010) ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้เป็นวงจรแนวคิดที่ได้รับการยืนยันเชิงทฤษฎีว่าด้วยการบูรณาการระหว่าง (1) LAL (2) DL และ (3) TPACK กับการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนสำหรับครูผู้สอนภาษา ผลการสังเคราะห์วงจรดังกล่าวจึงเป็นเครื่องยืนยันว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัว เป็นฐานคิดของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้ กรอบแนวคิดกล่าวเป็นกรอบที่สังเคราะห์และผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ยังมีความจำเป็นต้องได้รับการนำไปทดลองใช้เพื่อยืนยันผลต่อการปฏิบัติของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ครูผู้สอนภาษา ตลอดจนสถาบันผลิตครู จัดกระบวนการทำงานตามแนวคิด Professional Learning Community (PLC) ตามวงจร (1) การประเมินผลการเรียนรู้ภาษา (2) การใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการเรียนรู้ภาษา (3) การตัดสินใจเพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และ (4) การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง โดยนำหลักฐานการเรียนรู้ทางภาษาของผู้เรียนมาประเมินและวิเคราะห์ความต้องการ ร่วมกันตัดสินใจเลือกวิธีสอน ออกแบบกิจกรรมและภาระงานที่แตกต่างตามความพร้อมของผู้เรียน แล้วทดลองใช้และติดตามผลเพื่อนำกลับมาปรับการสอน สำหรับสถาบันผลิตครูอาจออกแบบการพัฒนาวิชาชีพที่เชื่อมการอบรมเชิงปฏิบัติการกับการนำไปทดลองใช้จริงในชั้นเรียน การให้คำปรึกษา และการสะท้อนผลร่วมกัน โดยประเมินพัฒนาการของครูจากคุณภาพการวิเคราะห์ข้อมูล แผนการจัดการเรียนรู้ ชิ้นงานผู้เรียน และหลักฐานการปรับการสอน

2. จัดระบบการพัฒนาวิชาชีพครูผ่านวงจรการปฏิบัติงานในชั้นเรียน สถานศึกษาควรจัดการพัฒนาวิชาชีพครูสอนภาษาให้เชื่อมโยงกับการสอนภาษาจริงในชั้นเรียน โดยดำเนินการเป็นวงจร ได้แก่ (1) ประเมินผู้เรียนระหว่างเรียน (2) วิเคราะห์ข้อมูลและจำแนกความต้องการของผู้เรียน (3) ตัดสินใจปรับวิธีสอน และ (4) ปรับกิจกรรมและภาระงานให้เหมาะกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม จากนั้นนำผลที่เกิดขึ้นกลับมาใช้วางแผนการสอนในครั้งถัดไป ทั้งนี้ ควรกำหนดให้ครูทดลองใช้วงจรดังกล่าวอย่างน้อยหนึ่งหน่วยการเรียนรู้ต่อภาคเรียน และจัดเก็บหลักฐานการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับการสอนของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. พัฒนาความสามารถในการตีความและใช้ผลการประเมินให้แก่ครูสอนภาษาเป็นลำดับแรก สถาบันผลิตครูและสถานศึกษาควรปรับเนื้อหาการฝึกอบรมด้านการประเมินการเรียนรู้ภาษาจากเดิมที่เน้นการสร้างแบบทดสอบไปสู่การใช้การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning: AfL) ครูควรใช้เครื่องมือประเมินระหว่างเรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง เช่น การใช้คำถามที่ตรวจสอบความเข้าใจแบบปากเปล่า แบบบันทึกการสังเกต การทดสอบสั้น ๆ หลังบทเรียน หรือชิ้นงาน แล้วนำผลการประเมินมาจัดกลุ่มผู้เรียน กำหนดการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือการเสริมต่อการเรียนรู้ภาษา และให้ข้อมูลย้อนกลับที่แตกต่างกันตามความต้องการของผู้เรียน

4. ใช้การประชุมพัฒนาวิชาชีพเพื่อวิเคราะห์หลักฐานและปรับการสอนภาษาร่วมกัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาควรจัดประชุมร่วมกันเป็นระยะ เช่น ทุก 2–4 สัปดาห์ โดยให้ครูนำหลักฐานการเรียนรู้จริง ได้แก่ งานเขียน บันทึกการพูด ผลการสังเกต หรือผลการประเมินระหว่างเรียน มาร่วมกันวิเคราะห์ จุดเน้นของการประชุมควรอยู่ที่การระบุความต้องการของผู้เรียนและออกแบบการปรับกิจกรรมหรือภาระงานสำหรับคาบเรียนถัดไป พร้อมติดตามผลด้วยการสังเกตชั้นเรียนหรือทบทวนชิ้นงานรอบใหม่ วิธีการนี้จะทำให้การพัฒนาครูเชื่อมโยงโดยตรงกับพัฒนาการของผู้เรียนและเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในงานประจำ

5. ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการใช้ข้อมูลและการปรับการเรียนรู้ สถานศึกษาควรจัดทำข้อมูลผู้เรียนรายชั้นในรูปแบบที่เรียบง่ายและปลอดภัย โดยบันทึกเฉพาะข้อมูลที่จำเป็น เช่น ระดับความสามารถ จุดแข็ง ประเด็นที่ต้องพัฒนา และความช่วยเหลือที่ได้รับ ครูอาจใช้เครื่องมือดิจิทัลสำหรับตรวจสอบความเข้าใจ วิเคราะห์คำตอบ จัดกลุ่มผู้เรียน และมอบหมายงานหลายระดับ อย่างไรก็ตาม การเลือกใช้เทคโนโลยีควรเริ่มจากเป้าหมายการเรียนรู้และข้อมูลความต้องการของผู้เรียน ไม่ควรกำหนดจากความใหม่ของเครื่องมือ และต้องมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เรียนอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เปรียบเทียบโมเดลระหว่างครูผู้สอนแต่ละภาษาและแต่ละระดับการศึกษา ควรวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างแบบพหุกลุ่ม (Multi-group SEM) เพื่อเปรียบเทียบครูภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน รวมถึงครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของการวัดก่อนเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างกลุ่ม ผลการศึกษาจะช่วยระบุว่าแนวทางพัฒนาครูควรมีองค์ประกอบร่วมและองค์ประกอบเฉพาะสำหรับภาษาและระดับการศึกษาใดบ้าง

2. ทดลองใช้แนวทางพัฒนาครูและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ควรนำวงจรการพัฒนาครูที่เชื่อมโยงการประเมิน การใช้ข้อมูล การตัดสินใจเชิงการสอน และการปรับการเรียนรู้ไปทดลองใช้ในโรงเรียนอย่างน้อยหนึ่งภาคเรียนหรือหนึ่งปีการศึกษา โดยใช้การวิจัยกึ่งทดลองร่วมกับการติดตามผล ประเมินทั้งความรอบรู้และการปฏิบัติของครู คุณภาพของแผนและกิจกรรมที่ปรับแตกต่าง ตลอดจนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อยืนยันประสิทธิผลของแนวทางมากกว่าการประเมินเพียงความเหมาะสมและความเป็นไปได้

3. ตรวจสอบผลของการปฏิบัติของครูที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียน ควรเก็บข้อมูลระดับครูและผู้เรียนควบคู่กันและใช้การวิเคราะห์พหุระดับหรือโมเดลสมการโครงสร้างพหุระดับ (Multilevel SEM) เพื่อตรวจสอบว่าความรอบรู้ด้านการประเมิน ความรอบรู้ด้านข้อมูล และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางภาษา ความเต็มใจในการสื่อสาร การมีส่วนร่วม และความวิตกกังวลของผู้เรียนอย่างไร

4. ศึกษากระบวนการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติของครูในบริบทจริง ควรใช้การวิจัยแบบผสมผสานหรือการศึกษารายกรณี โดยเก็บข้อมูลจากการสังเกตและบันทึกวิดีโอในชั้นเรียน การสัมภาษณ์ครู การวิเคราะห์แผนการสอนและชิ้นงานผู้เรียน รวมถึงอนุทินสะท้อนผลการสอน ข้อมูลดังกล่าวจะช่วยอธิบายว่าครูตีความข้อมูลและปรับการสอนอย่างไร ตลอดจนระบุปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ภาระงาน วัฒนธรรมโรงเรียน และการสนับสนุนของผู้บริหารที่เอื้อหรือขัดขวางการเปลี่ยนแปลงการสอนอย่างต่อเนื่อง

การรับรองจริยธรรมการวิจัย (Ethical approval)

งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หมายเลขอนุมัติ COA No. 294/69 วันที่ได้รับอนุมัติ 7 กรกฎาคม 2569

การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Use of Artificial Intelligence: AI)

ผู้เขียนได้ใช้ AI ChatGPT ช่วยวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่เอกสาร และตรวจสอบการเขียนรายการอ้างอิง โดยผู้เขียนเป็นผู้รับผิดชอบ ตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของเนื้อหาที่ถูกดำเนินการโดย AI ทั้งหมดอย่างรอบคอบแล้ว

บทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมของผู้เขียน (Author contributions)

ผู้เขียน 1 : ผู้จัดการข้อมูล และผู้วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้เขียน 2 : ผู้จัดการข้อมูล และผู้วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้เขียน 3 : ผู้วางแนวคิดและกำหนดแบบแผนการดำเนินการวิจัย

รายการอ้างอิง

Blömeke, S., Gustafsson, J. E., & Shavelson, R. J. (2015). Beyond dichotomies: Competence viewed as a continuum. *Zeitschrift für Psychologie, 223*(1), 3–13. https://doi.org/10.1027/2151-2604/a000194

Data Quality Campaign. (2014). *Teacher data literacy: It's about time—A brief for state policymakers*. https://dataqualitycampaign.org/resource/teacher-data-literacy-time/

Davies, A. (2008). Textbook trends in teaching language testing. *Language Testing, 25*(3), 327–347. https://doi.org/10.1177/0265532208090156

Ellis, R. (2008). *The study of second language acquisition* (2nd ed.). Oxford University Press.

Fulcher, G. (2012). Assessment literacy for the language classroom. *Language Assessment Quarterly, 9*(2), 113–132. https://doi.org/10.1080/15434303.2011.642041

Goyibova, N., Muslimov, N., Sabirova, G., Kadirova, N., & Samatova, B. (2025). Differentiation approach in education: Tailoring instruction for diverse learner needs. *MethodsX, 14*, Article 103163. https://doi.org/10.1016/j.mex.2025.103163

Gregory, G. H. (2008). *Differentiated instructional strategies for the bilingual classroom*. Corwin Press.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2019). *Multivariate data analysis* (8th ed.). Cengage.

Langelaan, B. N., Gaikhorst, L., Smets, W., & Oostdam, R. J. (2024). Differentiating instruction: Understanding the key elements for successful teacher preparation and development. *Teaching and Teacher Education, 140*, Article 104464. https://doi.org/10.1016/j.tate.2023.104464

Law, N., Woo, D., de la Torre, J., & Wong, G. (2018). *A global framework of reference on digital literacy skills for indicator 4.4.2* (Information Paper No. 51). UNESCO Institute for Statistics. https://www.uis.unesco.org/sites/default/files/medias/fichiers/2025/08/ip51-global-framework-reference-digital-literacy-skills-2018-en.pdf

Lee, J., Alonzo, D., Beswick, K., Abril, J. M. V., Chew, A. W., & Oo, C. Z. (2024). Dimensions of teachers' data literacy: A systematic review of literature from 1990 to 2021. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability, 36*(2), 145–200. https://doi.org/10.1007/s11092-024-09435-8

Lightbown, P. M., & Spada, N. (2013). *How languages are learned* (4th ed.). Oxford University Press.

Mandinach, E. B., & Gummer, E. S. (2016). What does it mean for teachers to be data literate: Laying out the skills, knowledge, and dispositions. Teaching and Teacher Education, 60, 366-376. https://doi.org/10.1016/J.TATE.2016.07.011

McGarrell, H. M. (1996). Self-directed learning contracts to individualize language learning in the classroom. *Foreign Language Annals, 29*(3), 495–508. https://doi.org/10.1111/j.1944-9720.1996.tb01260.x

Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge. Teachers College Record, 108(6), 1017–1054. https://doi.org/10.1111/j.1467-9620.2006.00684.x

Prado, J. C., & Marzal, M. A. (2013). Incorporating data literacy into information literacy programs. *Library Hi Tech, 31*(1), 123–134. https://doi.org/10.1515/libri-2013-0010

Ridsdale, C., Rothwell, J., Smit, M., Ali-Hassan, H., Bliemel, M., Irvine, D., Kelley, D., Matwin, S., & Wuetherick, B. (2015). *Strategies and best practices for data literacy education: Knowledge synthesis report*. Dalhousie University. https://doi.org/10.13140/RG.2.1.1922.5044

Rosenberg, J. M., & Koehler, M. J. (2015). Context and technological pedagogical content knowledge (TPACK): A systematic review. *Journal of Research on Technology in Education, 47*(3), 186–210. https://doi.org/10.1080/15391523.2015.1052663

Saparbayeva, Z. (2025). Differentiated Instruction in the Language Classroom: Addressing Diverse Learner Needs. *Multidisciplinary journal: Fundamental research scientific journal, 1*(6), 160–164. https://doi.org/10.5281/zenodo.15712820

Schmidt, D. A., Baran, E., Thompson, A. D., Mishra, P., Koehler, M. J., & Shin, T. S. (2009). Technological pedagogical content knowledge (TPACK): The development and validation of an assessment instrument for preservice teachers. *Journal of Research on Technology in Education, 42*(2), 123–149. https://doi.org/10.1080/15391523.2009.10782544

Taylor, L. (2013). Communicating the theory, practice and principles of language testing to test stakeholders: Some reflections. *Language Testing*, *30*(3), 403-412. https://doi.org/10.1177/0265532213480338

Tomlinson, C. A. (2014). *The differentiated classroom: Responding to the needs of all learners* (2nd ed.). ASCD.

Tomlinson, C. A., & Imbeau, M. B. (2010). *Leading and managing a differentiated classroom*. ASCD.

Tseng, J. J., Chai, C. S., Tan, L., & Park, M. (2022). A critical review of research on technological pedagogical and content knowledge (TPACK) in language teaching. *Computer Assisted Language Learning, 35*(4), 948–971. https://doi.org/10.1080/09588221.2020.1868531

Wang, X., Zuo, J., Liu, F., & Sun, Z. (2023). A scientometric review of research trends in language assessment literacy. *Education Sciences, 13*(2), 190. https://doi.org/10.3390/educsci13020190

Wolff, A., Gooch, D., Cavero Montaner, J. J., Rashid, U., & Kortuem, G. (2016). Creating an understanding of data literacy for a data-driven society. *The Journal of Community Informatics, 12*(3), 9–26. https://doi.org/10.15353/joci.v12i3.3275